

Tres segles i quatre estrenes de música catalana per a oboè a Paper de Música

per C.L.

Sempre cal donar suport als esforços individuals per reconstruir la història de la música a Catalunya. Suport que volem donar amb el comentari que esteu llegint. Ja fa molt temps que el matrimoni Josep Julià (oboè) i Josefina Rius (piano), ambdós professors del Conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona, van descobrir que un tal Pierre-Joaquim Soler situat a París havia nascut a Vidrà el 1810. Va estudiar música a Figueres i més tard al Conservatori de París, on esdevingué el primer estranger que guanyà el Primer Premi en l'especialitat d'oboè en aquest prestigiós centre. Va morir als 40 anys! Potser una mica massa jove per poder deixar més petja del seu pas per la història de la música.

Bé, doncs, si tenim la sort que Pere-Joaquim Soler i Soler era un bon compositor, a més d'un immillorable i virtuós oboïsta, i si tenim la sort també que Josep Julià i Josefina Rius ho han investigat, caldrà col·laborar amb els seus esforços per recuperar un músic català tan il·lustre i esperar que la idea que tenen d'incloure les seves obres en els programes dels seus concerts i la de culminar la recerca amb l'edició d'un disc monogràfic, *Pere-Joaquim Soler*, arribi a ser una realitat ben aviat.

No era un qualsevol, aquest senyor, va ser el primer oboè a l'orquestra de l'Òpera Còmica de París, ens comenta Josep Julià; per les ressenyes que n'hem trobat, sembla que efectivament era un gran virtuós de l'instrument, i com a compositor no està gens malament... Potser una mica "romanticot"... Havia coincidit a París amb Ferran Sors... La seva música s'adeia amb el gust de l'època, potser amb ell coneixerem la música de saló d'aquells anys de la primera meitat del XIX a Centreeuropa.

Al concert que comentem, s'hi interpretaran les dues obres que hem pogut reconstruir de Pere Soler, ja que trobar el material ha estat absolutament difícil i, entendre'l i, refer-lo potser encara més: estava en molt mal estat. Per això hem tardat molt temps a poder-lo presentar en concert.

Bé, però, l'interès del programa que presenten en Josep i la Josefina no acaba solament en la recuperació de Pere Soler. Sota el títol genèric de

"Tres segles de música catalana per a oboè", el duo ha inclòs també una sonata d'un dels germans Plà (en Manuel -potser el menys conegut dels tres- segons la recent edició a cura de Christian Shneider per a la Universal Edition). Els germans Plà, del segle anterior a Pere Soler, també son un d'aquells casos de recent recuperació entorn dels quals hi ha diversitat d'opinions pel que fa a l'autoria de les obres: *per a mi que componien en col·laboració i treballaven tan junts i estretament que potser d'aquí prové l'embolic històric* -comenta Josep Julià-, *per això en el programa hem posat simplement Plà, ja que no estem segurs de quin dels germans n'és l'autor*".

Continuem en la tria d'obres pel programa: *en la confecció definitiva ens vàrem dir: ja que toquem Plà i recuperem Pere Soler, dels segles XVIII i XIX respectivament, per què no fem alguna cosa del XX. Aleshores vam preguntar a Josep Soler si tenia res per a oboè i piano. Ens digué que no, però que ja ho faria. El resultat ha estat Lachrimae or Seven Tears (títol que Soler utilitza en diverses obres), basada en una pàgina per a consort de violes de gamba i llaüt anglès del segle XVI John Dowland, cèlebre sobretot per la capacitat de transmetre una profunda i fina sensibilitat i emoció en la seva música amb l'ús magistral de la dissonància, per exemple, com a element dramàtic i de tensió emocional, i aquest sentiment de malenconia que caracteritzava Dowland, hi és també, i molt clarament, en l'obra de Soler. Un s'adona d'aquestes coses sobretot en tocar, profunditat en la interpretació d'una obra determinada. Josep Soler, per aconseguir aquesta sensibilitat, escriu aquesta obra amb els recursos harmònics que ja ha fet servir en altres ocasions, en les quals l'acord del Tristany i les seves transformacions en són la base.*

Entre aquestes obres per a oboè (tornem al programa de concert), n'hi ha tres més per a piano sol que s'han escollit amb tota la cura del món per donar unitat a l'oferta. A la primera part i després del Plà, Josefina Rius oferirà dues sonates del Pare Antoni Soler, del segle XVIII català, com l'anterior. I potser també escollit pel cognom Soler, que plana indefectible per tot el programa! (això darrer és broma, eh!).

L'altra obra per a piano és una de les cançons i danses de Mompou, concretament la núm. 1, que enllaça amb *A la manière de Frederic Mompou* (també al programa), pàgina que Josep Soler compongué per ser inclosa en un llibre amb altres obres de diferents autors que l'Associació Catalana de Compositors regalà a Mompou pel seu vuitantè aniversari i que s'interpretà pòstumament en un concert maratonianà al Conservatori Municipal de Barcelona.

Per tant, resumint, en aquest concert assistirem a dues estrenes pel que fa a la recuperació del nostre passat musical (Pere-Joaquim Soler) i dues estrenes d'obres ja catalogades (de recuperació immediata en el temps, doncs) de compositors vius (Homs i Soler), a més d'un granet de sorra (encara que petit, important) a sumar a les tasques de recuperació del nostre barroc (Plà): *hem volgut que el fet català i l'oboè es donessin les mans en un mateix programa.*

CONCERT PAPER DE MÚSICA

Concert especial
Obres de Plà, P.A. Soler, P.J. Soler, J. Soler, J. Homs i F. Mompou
Josep Julià, oboè
Josefina Rius, piano
Sala Paper de Música de Capellades (l'Anoia)
Dissabte 25 de març - 22 hores